

La Junta de Portavoces de la FVMP reunida en fecha **10 de marzo de 2022**, aprobó por unanimidad, la siguiente propuesta de moción, para que sea remitida a todas las entidades locales de la Comunidad Valenciana con el fin de que se adopte por sus respectivos plenos.

MOCIÓN PARA SOLICITAR UNA SERIE DE PROPUESTAS DE ACUERDO PARA MEJORAR LA RELACIÓN EXISTENTE ENTRE LAS CONFEDERACIONES HIDROGRÁFICAS Y LOS AYUNTAMIENTOS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Los organismos de cuenca, con la denominación de Confederaciones Hidrográficas, fueron creadas en el año 1926 por Real Decreto Ley, viniendo definidas en la Ley de Aguas como entidades de Derecho público con personalidad jurídica propia y distinta del Estado, adscritas a efectos administrativos al Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, a través de la Dirección General del Agua, como organismo autónomo con plena autonomía funcional.

De forma general, todos los ayuntamientos de la Comunidad Valenciana se relacionan con las Confederaciones Hidrográficas en distintos ámbitos, como son:

- Trabajos en dominio público hidráulico a su paso por municipios (zonas urbanas y no urbanas).
- Control de masas de agua.
- Contaminación difusa por nitratos agrarios (purines).
- Representatividad de la CHJ en las Juntas Centrales de Usuarios de masas en mal estado.
- Gestión, explotación y mantenimiento de las estaciones depuradoras de aguas residuales y su relación con el titular del vertido.

Es por todo ello que se propone al Pleno de la Corporación los siguientes:

ACUERDOS

PRIMERO.

Sobre los trabajos en dominio público hidráulico a su paso por municipios (zonas urbanas y no urbanas) y ante el debate sobre la administración responsable de llevar a

cabo la “limpieza de cauces”, se reclama a las CCHH (en caso de no existir protocolos de actuación entre entidades locales y la Confederación Hidrográfica pertinente), que a través de un programa de adecuación de cauces, se realicen trabajos o se continúen realizando, de eliminación de los “puntos negros” de ríos y cauces de estos municipios. Eliminando el arbolado seco y restos de vegetación, retirando obstáculos que interfieren negativamente en el flujo normal del cauce, con el fin de mejorar la capacidad de desagüe y reducir así el riesgo de desbordamiento ante posibles avenidas.

Los responsables municipales de estas localidades muestran su preocupación por el lamentable estado del dominio público hidráulico en algunos enclaves concretos, por lo que solicitan que se tomen medidas antes de futuras desgracias.

SEGUNDO.

Sobre el control de masas de agua se considera necesario que se aumente el número de inspecciones por parte de las CCHH, directamente en el lugar, así como el aumento de los puntos de control de los niveles piezométricos en las masas de agua que se encuentren en mal estado, por lo que se debe aumentar y extremar su control en este sentido. Nada hay que oponer a que la administración contrate asistencias técnicas para la recopilación, comprobación y tratamiento de datos sobre los aprovechamientos de aguas en la cuenca hidrográfica ante la insuficiencia de medios.

Por ello, se insta a las CCHH:

- a) Que a través de los servicios apropiados a cada caso ejerzan con diligencia sus potestades de investigación y control sobre los aprovechamientos de aguas que puedan estar incumpliendo la legalidad por no disponer de concesión o por utilizar más caudal del concedido, así como sobre los vertidos que no cuenten con autorización o incumplan sus condiciones.
- b) Incoen con prontitud, si se detectan infracciones, los correspondientes procedimientos sancionadores.
- c) Utilicen eficazmente todos los medios que les otorga la ley para garantizar la resolución final, evitar la continuación de la actividad infractora y materializar efectivamente las órdenes de paralización del aprovechamiento, tales como el sellado

de equipos, instalaciones, pozos y el cese de actividades, la ejecución forzosa de sus órdenes y resoluciones, la imposición de indemnizaciones por daños al dominio público hidráulico, si procede, y la caducidad de las concesiones.

TERCERO.

Sobre la contaminación difusa por nitratos agrarios (purines), requerir a las CCHH que participe en el control de la aplicación de los purines como abono o enmienda orgánica y las balsas de purines, al entenderlas como actividad susceptible de contaminar las aguas subterráneas, ya que no consideran ahora que sean ellos a quienes compete tal actuación.

En defecto de medidas de control efectivas por las autoridades agronómicas responsables, inclusión en el Plan Hidrológico de prohibiciones y limitaciones específicas a la “valorización agronómica” de purines sobre superficies agrícolas o forestales que generan presión significativa por contaminación difusa de origen agrario sobre masas de agua o zonas protegidas (artículo 9.4 Real Decreto 306/2020).

También se ha de requerir a las autoridades agrarias competentes la revisión en profundidad de los programas de actuación de las zonas vulnerables a la contaminación difusa por nitratos agrarios existentes que se han revelado ineficaces, para mejorar su nivel de exigencia, adaptarlos a la situación y problemática de cada zona vulnerable, y dotarles de sistemas efectivos de control y sanción de su incumplimiento y de seguimiento de su efectividad.

CUARTO.

Sobre la representatividad de la CHJ en las Juntas Centrales de Usuarios de masas en mal estado, se considera necesario la asistencia de personal de las CCHH en las distintas Asambleas de las Comunidades de Usuarios o Juntas Centrales de Usuarios de la masa que está en mal estado. Que obligue a integrarse en las Comunidades de Usuarios de Aguas Subterráneas a personal de la Confederación Hidrográfica del Júcar y que se regule su participación y representación en los Órganos de Gobierno, administración y cooperación previstos en la Sección Segunda del Capítulo III del Título II del TRLA.

QUINTO.

Sobre la gestión, explotación y mantenimiento de las estaciones depuradoras de aguas residuales y su relación con el titular del vertido, que se exija la obligación a gestores y explotadores de las Estaciones Depuradoras de Aguas Residuales, sobre la inmediata comunicación al titular del vertido de cualquier aspecto que afecte el normal funcionamiento de la EDAR. Se dan situaciones, como por ejemplo, que la explotación de la EDAR realiza alivios de agua residual no tratada a Dominio Público Hidráulico, y el titular del vertido no es concededor, pero luego sí es el responsable del vertido. Así mismo, cualquier problema en la explotación que afecte a los rendimientos y al buen tratamiento de la instalación, debe ser conocido por el titular del vertido, ya que es el responsable de este. El Organismo de cuenca siempre va a incoar sus expedientes sancionadores contra el titular del vertido, pero si es por alguna praxis de gestión o problema de explotación o mantenimiento, mal funcionamiento, etc., la responsabilidad no debería recaer en la entidad local.

València, 10 de marzo de 2022

La Junta de Portaveus de l'FVMP reunida en data **10 de març de 2022**, va aprovar per unanimitat, la següent proposta de moció, perquè siga remesa a totes les entitats locals de la Comunitat Valenciana amb la finalitat que s'adopte pels seus respectius Plens.

MOCIÓ PER A SOL-LICITAR UNA SÈRIE DE PROPOSTES D'ACORD AMB L'OBJECTIU DE MILLORAR LA RELACIÓ EXISTENT ENTRE LES CONFEDERACIONS HIDROGRÀFIQUES I ELS AJUNTAMENTS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Els organismes de conca, amb la denominació de Confederacions Hidrogràfiques, van ser creades l'any 1926 per Reial decret llei, venint definides en la Llei d'Aigües com a entitats de Dret públic amb personalitat jurídica pròpia i diferent de l'Estat, adscrites a efectes administratius al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, a través de la Direcció General de l'Aigua, com a organisme autònom amb plena autonomia funcional.

De manera general, tots els ajuntaments de la Comunitat Valenciana es relacionen amb les Confederacions Hidrogràfiques en diferents àmbits, com ara:

- Treballs en domini públic hidràulic al seu pas per municipis (zones urbanes i no urbanes).
- Control de masses d'aigua.
- Contaminació difusa per nitrats agraris (purins).
- Representativitat de la CHJ en les Juntes Centrals d'Usuaris de masses en mal estat.
- Gestió, explotació i manteniment de les estacions depuradores d'aigües residuals i la seua relació amb el titular de l'abocament.

És per tot això que es proposa al Ple de la Corporació els següents:

ACORDS

PRIMER.

Sobre els treballs en domini públic hidràulic al seu pas per municipis (zones urbanes i no urbanes) i davant el debat sobre l'administració responsable de dur a terme la «neteja de llits», es reclama a les CCHH (en cas de no existir protocols d'actuació entre entitats locals i la Confederació Hidrogràfica pertinent), que a través d'un programa d'adequació de llits, es facen treballs o es continuen realitzant, d'eliminació dels «punts negres» de rius i llits d'aquests municipis. Eliminant l'arbratge sec i restes de vegetació, retirant obstacles que interfereixen negativament en el flux normal del llit, amb la finalitat de millorar la capacitat de desguàs i reduir així el risc de desbordament davant possibles avingudes.

Els responsables municipals d'aquestes localitats mostren la seua preocupació pel lamentable estat del domini públic hidràulic en alguns enclavaments concrets, per la qual cosa sol·liciten que es prenguen mesures abans de futures desgràcies.

SEGON.

Sobre el control de masses d'aigua es considera necessari que s'augmente el nombre d'inspeccions per part de les CCHH, directament en el lloc, així com l'augment dels punts de control dels nivells piezomètrics en les masses d'aigua que es troben en mal estat, per la qual cosa s'ha d'augmentar i extremer el seu control en aquest sentit. No hi ha res a oposar al fet que l'administració contracte assistències tècniques per a la recopilació, comprovació i tractament de dades sobre els aprofitaments d'aigües en la conca hidrogràfica davant la insuficiència de mitjans.

Per això, s'insta les CCHH:

- a) Que a través dels serveis apropiats a cada cas exercisquen amb diligència les seues potestats d'investigació i control sobre els aprofitaments d'aigües que puguen estar incomplint la legalitat per no disposar de concessió o per utilitzar més cabal del concedit, així com sobre els abocaments que no compten amb autorització o incomplisquen les seues condicions.
- b) Incoen amb promptitud, si es detecten infraccions, els corresponents procediments sancionadors.

- c) Utilitzen eficaçment tots els mitjans que els atorga la llei per a garantir la resolució final, evitar la continuació de l'activitat infractora i materialitzar efectivament les ordres de paralització de l'aprofitament, com ara el segellament d'equips, instal·lacions, pous i el cessament d'activitats, l'execució forçosa de les seues ordres i resolucions, la imposició d'indemnitzacions per danys al domini públic hidràulic, si escau, i la caducitat de les concessions.

TERCER.

Sobre la contaminació difusa per nitrats agraris (purins), cal requerir a les CCHH que participe en el control de l'aplicació dels purins com a abonament o esmena orgànica i les basses de purins, en entendre-les com a activitat susceptible de contaminar les aigües subterrànies, ja que no consideren ara que siguen ells als quals competeix tal actuació.

A falta de mesures de control efectives per les autoritats agronòmiques responsables, cal incloure en el Pla Hidrològic prohibicions i limitacions específiques a la «valorització agronòmica» de purins sobre superfícies agrícoles o forestals que generen pressió significativa per contaminació difusa d'origen agrari sobre masses d'aigua o zones protegides (article 9.4 Reial decret 306/2020).

També s'ha de requerir a les autoritats agràries competents la revisió en profunditat dels programes d'actuació de les zones vulnerables a la contaminació difusa per nitrats agraris existents que s'han revelat ineficaços, per a millorar el seu nivell d'exigència, adaptar-los a la situació i problemàtica de cada zona vulnerable, i dotar-los de sistemes efectius de control i sanció del seu incompliment i de seguiment de la seua efectivitat.

QUART.

Sobre la representativitat de la CHJ en les Juntes Centrals d'Usuaris de masses en mal estat, se considera necessari l'assistència de personal de les CCHH en les diferents Assemblees de les Comunitats d'Usuaris o Juntes Centrals d'Usuaris de la massa que està en mal estat. Cal obligar a integrar-se en les Comunitats d'Usuaris d'Aigües Subterrànies a personal de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i que es regule la seua participació i representació en els Òrgans de Govern, administració i cooperació previstos en la Secció Segona del Capítol III del Títol II del TRLA.

CINQUÉ.

Sobre la gestió, explotació i manteniment de les estacions depuradores d'aigües residuals i la seua relació amb el titular de l'abocament, que s'exigisca l'obligació a gestors i explotadors de les Estacions Depuradores d'Aigües Residuals, sobre la immediata comunicació al titular de l'abocament de qualsevol aspecte que afecte el normal funcionament de l'EDAR. Es donen situacions, com per exemple, que l'explotació de l'EDAR realitza alleujaments d'aigua residual no tractada a Domini Públic Hidràulic, i el titular de l'abocament no és coneixedor, però després sí que és el responsable de l'abocament. Així mateix, qualsevol problema en l'explotació que afecte els rendiments i al bon tractament de la instal·lació, ha de ser conegut pel titular de l'abocament, ja que és el responsable d'aquest. L'Organisme de conca sempre incoarà els seus expedients sancionadors contra el titular de l'abocament, però si és per alguna praxi de gestió o problema d'explotació o manteniment, mal funcionament, etc., la responsabilitat no hauria de recaure en l'entitat local.

València, 10 de març de 2022